

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

Opole, dnia 20 marca 2023 r.

Poz. 1057

UCHWAŁA NR 8/16/2023 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W OPOLU

z dnia 15 marca 2023 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 w zw. z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity – Dz. U. z 2023 r. poz. 40) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu **orzeka nieważność § 4 ust. 9 zasad udzielania i rozliczania dotacji celowej z budżetu Gminy Olesno na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej, polegających na budowie przyłączy do kanalizacji sanitarnej dla nieruchomości zlokalizowanych na terenie gminy Olesno, stanowiących załącznik do uchwały nr LXX/517/23 Rady Miejskiej w Oleśnie z dnia 14 lutego 2023 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Olesno na dofinansowanie budowy przyłączy do kanalizacji sanitarnej dla nieruchomości zlokalizowanych na terenie gminy Olesno** w części dotyczącej sformułowania „*w przypadku stwierdzenia niewłaściwego utrzymania lub wręcz zaniechania zadania przez okres jego trwałości lub poddania zadania istotnej zmianie, mającej wpływ na jego charakter, cele i warunki realizacji, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jego pierwotnych celów, a w konsekwencji do braku finansowania zadania w ramach niniejszej umowy.*”, z powodu naruszenia art. 252 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.) w związku z art. 403 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.).

UZASADNIENIE

Do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu doręczono uchwałę nr LXX/517/23 Rady Miejskiej w Oleśnie z dnia 14 lutego 2023 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Olesno na dofinansowanie budowy przyłączy do kanalizacji sanitarnej dla nieruchomości zlokalizowanych na terenie gminy Olesno. Przywołując w podstawie prawnej powołanej uchwały art. 400a ust. 1 pkt 2 i 5 i art. 403 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska Rada Miejska w Oleśnie w § 1 uchwały określiła zasady udzielania i rozliczania dotacji celowej z budżetu Gminy Olesno na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej, polegających na budowie przyłączy do kanalizacji sanitarnej dla nieruchomości zlokalizowanych na terenie gminy Olesno. Powyższe zasady (dalej: Zasady) ustanowione zostały w załączniku do niniejszej uchwały. W postanowieniach § 4 ust. 9 Zasad zawarto, iż: „*Dotacja podlega zwrotowi wraz z odsetkami, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.), w przypadku stwierdzenia niewłaściwego utrzymania lub wręcz zaniechania zadania przez okres jego trwałości lub poddania zadania istotnej zmianie, mającej wpływ na jego charakter, cele i warunki realizacji, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jego pierwotnych celów, a w konsekwencji do braku finansowania zadania w ramach niniejszej umowy.*”

W pisemnych wyjaśnieniach z dnia 9 marca 2023 r. Zastępca Burmistrza Olesna podniósł, iż na najbliższej sesji Rady Miejskiej w Oleśnie w załączniku do uchwały zostanie wprowadzona zmiana.

W posiedzeniu Kolegium nie brał udziału przedstawiciel gminy prawidłowo zawiadomionej.

W tym stanie Kolegium stwierdza, co następuje:

Zgodnie z dyspozycją art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru, iż stanowiąca przedmiot postępowania uchwała lub zarządzenie narusza prawo, w konsekwencji może implikować orzeczeniem w całości lub w części jej nieważności bądź też wskazaniem nieistotnego naruszenia prawa. Przyjąć przy tym za ukształtowaną linią orzecniczą Naczelnego Sądu Administracyjnego należy, iż do rodzajów naruszeń przepisów skutkujących nieważnością uchwały organów jednostek samorządu terytorialnego zaliczyć należy naruszenia: przepisów wyznaczających kompetencje do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego – przez wadliwą ich wykładnię – oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał (np. wyrok NSA z dnia 3 grudnia 1996 r. sygn. akt SA/Wr 949/96; wyrok NSA z 11 lutego 1998 r. sygn. akt II SA/Wr 1459/97; wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 13 kwietnia 2012 r., sygn. akt IV SA/Wr 625/11; wyrok WSA w Olsztynie z dnia 19 kwietnia 2018 r., sygn. akt I SA/Ol 153/18).

Zgodnie z art. 403 ust. 4 ustawy Prawo ochrony środowiska, finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, o którym mowa w ust. 1 i 2, może polegać na udzielaniu dotacji celowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych z budżetu gminy lub budżetu powiatu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych oraz jednostek sektora finansów publicznych będących gminnymi lub powiatowymi osobami prawnymi. Natomiast stosownie do art. 403 ust. 5 powołanej wyżej ustawy Prawo ochrony środowiska, zasady udzielania dotacji celowej na zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, obejmujące w szczególności kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania oraz tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczenia określa odpowiednio rada gminy lub powiatu w drodze uchwały.

Stąd w pierwszej kolejności należy podnieść, iż przedmiot stanowienia organu określonego w ww. przepisie art. 403 ust. 5 ustawy odnosi się do szczególnej formy wydatków publicznych jakimi są dotacje określone w art. 126 ustawy o finansach publicznych. Formułowanie postanowień uchwały w zakresie wyznaczonym kompetencjami rady gminy powinno zatem respektować granice tych kompetencji określone bezpośrednio w przepisie, jak również te przepisy ustawy o finansach publicznych, które m.in. wyznaczają ustawowe zasady zwrotu dotacji, w tym w szczególności określone dyspozycjami art. 252 ustawy o finansach publicznych. Z przepisu art. 252 ust. 1 powołanej ustawy wynika, że dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego:

1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem;

2) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości

- podlegają zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 1 lub w pkt 2.

W postanowieniach § 4 ust. 9 Zasad, Rada Miejska przewidziała sankcje zwrotu dotacji wraz z odsetkami ustalając jako kryteria zwrotu dotacji stwierdzenie niewłaściwego utrzymania lub wręcz zaniechanie zadania przez okres jego trwałości lub poddanie zadania istotnej zmianie, mającej wpływ na jego charakter, cele i warunki realizacji, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jego pierwotnych celów, a w konsekwencji do braku finansowania zadania w ramach umowy.

Biorąc pod uwagę powyższe, Kolegium stwierdza, że art. 403 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska nie uprawnia organu stanowiącego gminy do określenia zasad zwrotu dotacji w sposób wykraczający bądź modyfikujący poza zakres regulacji określonych w ustawie o finansach publicznych.

W świetle powyższego nie jest dopuszczalne, aby na podstawie przepisu art. 403 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska w zasadach udzielania dotacji celowej na zadania z zakresu ochrony środowiska z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, obejmujące w szczególności kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania oraz tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczenia, wprowadzić obowiązek zwrotu dotacji w innych sytuacjach niż wskazane w art. 251 i art. 252 ustawy o finansach publicznych.

Tym samym stwierdzić należy, że uregulowanie § 4 ust. 9 Zasad udzielania i rozliczania dotacji celowej z budżetu Gminy Olesno na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej, polegających na budowie przyłączy do kanalizacji sanitarnej dla nieruchomości zlokalizowanych na terenie gminy Olesno, stanowiących załącznik do uchwały nr LXX/517/23 Rady Miejskiej w Oleśnie z dnia 14 lutego 2023 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Olesno na dofinansowanie budowy przyłączy do kanalizacji sanitarnej dla nieruchomości zlokalizowanych na terenie gminy Olesno wykraczające poza regulacje określone w ustawie o finansach publicznych istotnie narusza art. 252 ustawy o finansach publicznych w związku z art. 403 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska.

W tym stanie faktycznym i prawnym należało orzec jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu przysługuje – na zasadzie art. 98 ustawy o samorządzie gminnym – skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium

Grzegorz Czarnocki